

Правила за расподелу
унутардневних преносних капацитета
на граници између зона трговања

C.N.T.E.E. TRANSELECTRICA S.A.

2-4 Olteni Street, RO-030786, Bucharest s.3 Румунија
(ЕУ порески идентификациони број: RO13328043)
у даљем тексту “Транселектрика” -

И

ЕМС АД Београд

Кнеза Милоша 11, 11000 Београд
Србија
(Порески идентификациони број: SR103921661)
у даљем тексту “ЕМС” -

за 2023. годину

1. Дефиниције и тумачење	3
2. Опште одредбе	5
3. Учешће у расподели унутардневног капацитета	6
4. Расподела унутардневног капацитета.....	8
4.1 Систем ДАМАС	8
4.2 Унутардневни АТС.....	8
4.3 Понуде за доделу унутардневног капацитета	8
4.4 Аукције за доделу унутардневног капацитета.....	9
4.5 Објављивање и обавештавање о резултатима аукције.....	10
4.6 Коришћење PTRs	11
4.7 Трансфер PTRs	12
4.8 Обрачунавање, губитак PTRs и искључивање Регистрованих учесника из учешћа на додели унутардневног капацитета	12
5 Виша сила.....	12
6 Ванредне околности	13
7 Закон који се примењује, приговори и спорови.....	13
8 Одговорности.....	14
9 Разно	14
10 Информације које се објављују на интернет странама оператора преносног система.....	14
11 Пренос и промене	15
12 Језик.....	15
13 Допуне и измене.....	15
14 Обавештења.....	15
15 Ступање на снагу	15
16. Списак Анекса.....	16
Анекс 1 – Листа особа за контакт.....	16
Анекс 2 – Регистрациони формулар	17
Анекс 3 – Ограничавање PTRs	18

1. Дефиниције и тумачење

1.1 У овим Правилима за унутардневне алокације и његовим Анексима, следеће речи исписане великим словима имају значење које им је дато у овом члану 1.1:

Алокациона кућа: је Транселектрика у функцији ентитета који спроводи унутардневне алокационе процедуре.

Претходно додељен капацитет (ААС): Део Нето преносног капацитета који је већ додељен током претходних аукција.

Алокациона платформа: платформа заснована на интернет приступу, за расподелу унутардневног преносног капацитета, технички подржана системом ДАМАС, којом технички управља Алокациона кућа и којој се може приступити преко следеће интернет стране: <https://markets.transelectrica.ro>

Аукцијска цена: Цена у EUR коју Регистровани учесник мора да плати за сваки MW и сат добијеног капацитета, уколико укупна количина захтеваног капацитета прелази АТС.

Расположиви преносни капацитет („АТС“): део Нето преносног капацитета који је понуђен од стране Алокационе куће на датој граници у једном смеру за даље комерцијално коришћење и који ће бити понуђен у даљим аукционим процедурама.

Понуда: понуда коју у току аукције поднесе Регистровани учесник како би купио права за коришћење капацитета у складу са овим Правилима за унутардневне алокације. Понуда се састоји од две вредности по производу (капацитет по смеру): капацитет у MW и Понуђену цену у EUR по MW по сату.

Понуђена цена: највиша цена коју је Регистровани учесник спреман да плати за 1 MW и један сат капацитета.

Зона трговања: највећа географска област у којој учесници на тржишту могу трговати енергијом без Доделе капацитета.

Радни дан: сваки календарски дан у којем се одржавају унутардневне алокације.

БОС (Балансно одговорна страна): учесник на тржишту којег су Оператори преносног система препознали (као одговорног за валидацију пријава) за пријаву за коришћење додељеног Капацитета. Мора бити идентификован јединственим ЕИС кодом. На страни Транселектрике то је учесник на тржишту са важећим уговором о балансирању са Транселектриком. На страни ЕМС-а то је учесник на тржишту са важећим уговором о балансној одговорности потписан са ЕМС-ом.

Идентификација уговора о капацитету /Capacity Agreement Identification/: јединствени код додељен капацитету током процеса алокације. Идентификациони код се користи приликом номинације капацитета према ТСО.

Додела капацитета: представља расподелу међузонског капацитета.

Контратрговина: означава међузонску размену коју иницирају Оператори система између две зоне трговања у сврху смањења загушења.

Међузонски капацитет (Капацитет): преносни капацитет на граници између Зона трговања у MW, а који представља способност повезаних система да пренесу енергију између Зона трговања Транселектрике и ЕМС-а.

Ограничавање: представља смањење права на прекогранични преносни капацитет додељених Регистрованим учесницима од стране Алокационе куће (на основу захтева ЕМС-а или Транселектрике) које се односи на Регистроване учеснике. Ограничавање права на прекогранични преносни капацитет се примењује само у случају Ванредних ситуација или Више силу. Свака таква процедура се примењује на недискриминаторан начин.

Cut Off Time (“COT”): временски тренутак после ког Капацитет постаје гарантован

Дан Д: дан у коме се одржавају унутардневне размене енергије на граници две Зоне трговања

ЕИС-код: Идентификациони код Регистрованог учесника у прекограничној трговини (видети https://www.entsoe.eu/fileadmin/user_upload/edi/library/eic/cds/area.htm).

Ванредна ситуација: ситуација из члана 16 Уредбе ЕУ када Оператори преносних система морају хитно деловати где редиспечинг или контратрговина нису могући.

ENTSO-E: (European Network of Transmission System Operators for Electricity): међународно удружење у које су учлањени европски Оператори преносних система.

Уредба ЕУ: Уредба (ЕС) бр. 943/2019 Европског Парламента и Савета од 5. јуна 2019. која се односи на унутрашње тржиште електричне енергије.

Виша сила: означава непредвиђен или неубичајен догађај или ситуацију изван разумне контроле уговорне Стране и/или надлежних Оператора преносног система, а који није настао због грешке Стране и/или надлежних Оператора преносног система, који се не може спречити или отклонити разумном предострожношћу и пажњом, те који се не може решити мерама које су са техничког, финансијског и/или економског становишта разумно могуће за Страну и/или надлежне Операторе преносног система, а који се стварно догодио те га је објективно могуће потврдити и због којег Стране и/или надлежни Оператори преносног система не могу испунити, привремено или трајно, своје обавезе.

Рок за предају планова рада /Gate-Closure Time (“GCT”): Прописано време које представља крајњи рок за предају планова рада БОС-а у циљу усаглашавања дневних планова рада. **ЕМС (ЕМС АД Београд):** компанија са регистровним седиштем у ул. Кнеза Милоша 11, 11000 Београд, Србија која је уписана у Агенцију за привредне регистре Републике Србије под матичним бројем 20054182.

Правила за унутардневне алокације: представљају Правила за расподелу унутардневних преносних капацитета на граници између зона трговања С.Н.Т.Е.Е. TRANSELECTRICA S.A. и ЕМС АД Београд за 2023. годину.

Расположиви унутардневни преносни капацитет (Унутардневни АТС): представља понуђени АТС на унутардневним алокацијама као што је описано у Одељку 4.2.1

Нето преносни Капацитет (“NTC”): максимални програм размене између две зоне трговања које су у складу са сигурносним стандардима који се примењују у обе зоне трговања и где се узимају у обзир техничке неодређености будућих стања мреже.

Страна/ Стране: односи се на Алокациону платформу и/или Регистрованог учесника означеног појединачно као Страна или заједно као Стране.

Право на прекогранични преносни капацитет (у даљем тексту PTR): Права која омогућавају свом власнику да физички пренесе одређену количину електричне енергије у одређеном временском периоду између две Зоне трговања у одређеном смеру (капацитет додељен на граници између Зона трговања).

Редиспечинг: односи се на меру коју активира један или неколико Оператора преносних система променом производње и/или оптерећења како би променили физичке токове у преносном систему и смањили физичко загушење.

Регистровани учесник: учесник на тржишту који је попунио и потписао Регистрациони формулар за учешће на унутардневним алокацијама (Анекс 1) и такође, који је закључио уговоре о расподели прекограничних капацитета са Транселектриком и учествује у алокационим процедурама утврђеним у Правилима за унутардневне алокације којих се придржава.

Пријава дневних планова рада: пријава коришћења право на прекогранични преносни капацитет (у даљем тексту PTRs).

Укупни преносни капацитет (“ТТС“): максимални програм размене између две Зоне трговања који задовољава N-1 принцип сигурности.

Трансфер: промена власништва над додељеним правима на коришћење капацитета између Регистрованих учесника.

Транселектрика (С.Н.Т.Е.Е. TRANSELECTRICA S.A.): компанија са регистрованим седиштем на адреси 33 Magheru Blvd, Bucharest - 010325, Румунија, и уписана у румунски регистар привредних субјеката, матични број J40/8060/2000.

Маргина поузданости преноса (TRM): сигурносна маргина која покрива неизвесности прорачуна ТТС. Ове неизвесности се састоје из нежељених одступања токова снага, хаваријских енергија између Оператора преносних система која се користи за решавање нежељене неизбалансираности у реалном времену и непрецизностима у прикупљању података и мерењима.

Оператор преносног система (ТСО): Оператор преносног система, било да је то Транселектрика или ЕМС.

- 1.2 У члану 1.1, уколико се не одреди другачије, дефиниције израза у једнини морају да се тумаче као да укључују и множину наведених, и обрнуто.
- 1.3 У овим Правилима за унутардневне алокације, наслови неће утицати на њихово тумачење.

2. Опште одредбе

- 2.1 У складу са Уредбом ЕУ ова Правила за унутардневне алокације дефинишу рокове и услове за Доделу Распоживог преносног унутардневног капацитета у оба смера на граници, на транспарентан и недискриминаторан начин.
- 2.2 Унутардневни АТС додељује Алокациона кућа, која ради преко ДАМАС система. Транселектрика има улогу Алокационе куће.
- 2.3 ЕМС и Транселектрика ће у потпуности прихватити резултат појединачних алокационих процедура које спроводи Алокациона кућа, под условом да су ове процедуре у складу са роковима и условима Правила за унутардневне алокације, и извршиће услуге преноса у складу са одговарајућим резултатима алокација, сагласно законским одредбама за приступ мрежи и важећим тржишним правилима.
- 2.4 Оператори преносног система неће наплаћивати Регистрованим учесницима накнаду под било којим називом, за учешће у Додели капацитета. Додела Унутардневног АТС и финансијско намиривање Унутардневног АТС додељеног у поступку алокације неће укључивати пренос било којих права, одговорности или финансијских аспеката у вези са преносом енергије.
- 2.5 Правила за унутардневне алокације могу да измене Оператори преносних система по добијању сагласности националних регулаторних тела, у складу са променом регулаторног оквира, како би се побољшале, или разјасниле одредбе и процедуре, или попуниле празнине. У примени овог права, Оператори преносних система неће сносити одговорност за било које штете, или компензациона плаћања које Регистровани учесник потражује као последицу истих.
- 2.6 Свака куповина унутардневног капацитета извршена сагласно Правилима за унутардневне алокације мора да се сматра да чини уговор између Транселектрике с једне стране, и Регистрованог учесника с друге стране (“Уговор”). Стицањем унутардневног Капацитета, Регистровани учесник преузима права и обавезе утврђене у Правилима за унутардневне алокације, посебно плаћање пуне Аукцијске цене у утврђеном року.
- 2.7 Ако Регистровани учесник не испуни, или делимично испуни било коју обавезу која произилази

из Уговора у прописаном року, посебно ако Регистровани учесник не плати пуну Аукцијску цену у утврђеним роковима наведеним у Правилима за унутардневне алокације, Транселектрика има право да, или тражи раскид Уговора и Регистрованог учесника сматра одговорним за Аукцијску цену, камате, трошкове, укључујући трошкове адвоката, који проистичу из раскида Уговора.

- 2.8 Доставом Понуде Регистровани учесник се обавезује да плати Аукцијску цену за PTRs, независно од стварног коришћења и других накнада за пренос. Регистровани учесници неће имати право да пребијају и/или задрже било које дугове у вези са обавезама из аукције према било којим потраживањима ЕМС-а и/или Транселектрике, било да произилазе или не произилазе из неке аукције.
- 2.9 Ако Регистровани учесник не поступи у складу са Правилима за унутардневне алокације, њему ће се изрећи забрана учешћа на аукцијама, и његове Понуде неће бити прихваћене од стране Алокационе куће.
- 2.10 Обавештењем о резултатима аукције Регистровани учесник добија гаранцију ЕМС-а и Транселектрике да ће му, измиривањем плаћања у складу са Правилима за унутардневне алокације, бити додељен Капацитет, у складу са достављеним обавештењем о резултатима аукције, изузимајући Ванредне ситуације или Вишу силу.
- 2.11 Да би се избегли проблеми који се односе на могуће коришћење доминантне позиције било ког учесника на тржишту, релевантна Регулаторна тела и/или тела за борбу против конкуренције из Румуније и Србије могу да, због доминације на тржишту, уведу додатна ограничења, генерално или некој појединачној компанији. Алокациона кућа ће поступити у складу с тим током године. Било које такво ограничење мора да се унапред утврди приликом објаве Унутардневног АТС.
- 2.12 ЕМС и Транселектрика задржавају право да измене и/или прилагоде Правила за унутардневне алокације по одобрењу националних регулаторних тела. Актуелна верзија Правила за унутардневне алокације ће бити објављена на интернет страни Транселектрике (www.transelectrica.ro), као и на веб страни ЕМС-а (www.ems.rs), најмање 15 дана пре ступања на снагу. Доставом Понуде, пошто се објаве измене и/или усклађивања, Регистровани учесник прихвата нову верзију Правила за унутардневне алокације.
- 2.13 Додељена PTRs или PTRs коришћена достављеним Пријавама дневних планова рада могу бити ограничени у случајевима описаним у Анексу 2. Детаљи о процедури ограничења капацитета, укључујући финансијска питања су описани у Анексу 2.
- 2.14 Анекси уз Правила за унутардневне алокације чине његов саставни део.

3. Учешће у расподели унутардневног капацитета

3.1 Услови за учешће у поступку расподеле унутардневног капацитета

- 3.1.1 Подносилац пријаве за учешће може да се именује као Регистровани учесник за унутардневну расподелу капацитета, ако достави потписан Анекс 1 ових Правила за унутардневне алокације, има закључен уговор о алокацији прекограничних капацитета са Транселектриком, регистрован је као Балансно одговорна страна у Румунији или Србији и ако испуњава све захтеве из Правила за унутардневне алокације укључујући и захтеве из “Упутства за коришћење система ДАМАС”
- 3.1.2 Достављањем Понуде на унутардневној аукцији за Доделу капацитета, Регистровани учесник се изјаснио правно обавезујуће и неопозиво:
  - i да је привредно друштво/предузетник које ради по закону и да против њега нису покренути поступци стечаја или ликвидације
  - ii да је у потпуности упознат са важећим Правилима за унутардневне алокације која су објављена на веб страни Алокационе куће (www.transelectrica.ro)
  - iii да он безусловно/без ограничења прихвата ова, важећа Правила за унутардневне алокације;

- iv. да се против њега не води ниједан судски, или други поступак који би угрозио испуњење услова наведених у Правилима за унутардневне алокације;
- v. да представник/представници који подноси(е) Понуду имају сва овлашћења по закону, или од других организација, на основу којих могу да преузму обавезе које проистичу из учешћа;
- vi. да нема никакве неизмирене дугове према Операторима преносних система (Транселектрици и/или ЕМС)

3.1.3 Ако Регистровани учесник не испуни било који од горе наведених захтева, он ће бити искључен из аукције.

3.2 Суспензија и повлачење из учешћа

3.2.1 Алокациона кућа ће суспендовати Регистрованог учесника, ако тај Регистровани учесник више не испуњава услове из ставова 3.1.1 и 3.1.2.

3.2.2 Обавештење о суспензији садржи разлог за суспензију и датум од када она почиње да се примењује.

3.2.3 Суспензија се завршава 5. (петог) Радног дана након дана када је ситуација која је довела до суспензије исправљена.

3.2.4 Алокациона кућа обавештава Регистрованог учесника о укидању суспензије пре 12:00h (СЕВ) на дан који је непосредно пре 5. радног дана који се наводи у претходној реченици.

3.2.5 Алокациона кућа ће повући Регистрованог учесника са аукције за Доделу унутардневног Капацитета, уколико:

- i. дође до случаја поменутог у 3.2.1;
- ii. је Регистровани учесник злоупотребио било које од својих права из ових Правила за унутардневне алокације, или на Алокационој платформи поступа штетно по остале Регистроване учеснике, по Алокационој кућу, по било ког Оператора преносног система, или у вези транспарентности, коректности и ефикасности поступка Доделе унутардневног Капацитета, или је починио превару у вези коришћења Додељеног капацитета;
- iii. је Регистровани учесник стално кршио Правила за унутардневне алокације, или прописе тржишта електричне енергије у Румунији или Србији, правила о националној конкуренцији или одлуке ЕУ, румунских и српских Регулаторних тела;
- iv. је неки од органа поменутих у претходном ставу наложио искључење из унутардневне расподеле, тада се сматра да Оператори преносног система и Алокациона кућа немају никакву обавезу да истраже, или размотре основе за такав налог;
- v. дугује по било ком основу Транселектрици или ЕМС-у у вези са Правилима за унутардневне алокације, Правилима за дневне аукције и Правилима за годишње и месечне аукције.

Обавештење о повлачењу садржи разлог за то повлачење и датум када почиње да важи.

3.2.6 Регистровани учесник нема право на одштету, или плаћања на име компензације због суспензије или повлачења.

3.2.7 Суспензија или повлачење Регистрованог учесника не утиче на право другог Регистрованог учесника, право Алокационе куће или неког Оператора преносног система да против тог Регистрованог учесника траже правне лекове у закону, или уговору за штету коју су претрпели, или могу да претрпе због чињења или пропуста које је извршио суспендовани Регистровани учесник.

4. Расподела унутардневног капацитета

4.1 Систем ДАМАС

- 4.1.1 Унутардневни АТС се искључиво додељује преко Алокационе платформе.
- 4.1.2 Приликом приступа Алокационој платформи и деловањем на истој Регистривани учесници морају да следе правила и инструкције дате у “Упутству за коришћење система ДАМАС”, објављеном на интернет страници Транселектрике (www.transelectrica.ro).
- 4.1.3 Транселектрика се бави свим питањима у вези са унутардневним аукцијама, као што су, али не ограничавајући се на, безбедност, техничка и оперативна питања у вези ДАМАС система, а посебно у вези са “Упутством за коришћење система ДАМАС”. Према томе, извршење и администрирање унутардневних аукција су у потпуној одговорност Транселектрике. Сходно томе, Транселектрика преузима пуну одговорност за коректно, недискриминаторно и транспарентно извршење расподеле унутардневних капацитета, и за потпуну усаглашеност са важећим и законима ЕУ и/или Регулаторним условима.
- 4.1.4 Алокациона кућа задржава право да промени оперативни режим у току Радног дана у разумним случајевима иницираним од стране Транселектрике и/или ЕМС-а, посебно када настану следећи технички проблеми: општи колапс Интернета, колапс свих Интернет конекција ДАМАС система, или колапс ДАМАС система (сервери, база података или системска грешка у ДАМАС систему). Сви корисници ДАМАС система ће бити без одлагања обавештени о актуелној оперативној ситуацији.
- 4.1.5 Целокупна комуникација са ДАМАС системом ће бити архивирана. Свака порука из ДАМАС система је обележена временском потврдом /тима стамп/, односно за све поруке које одлазе из ДАМАС система или оне које ДАМАС систем прима. Временска потврда која се користи је системско време из ДАМАС система.

4.2 Унутардневни АТС

- 4.2.1 Унутардневни АТС је једнак дневном НТС, умањеном за промене у случају планираних или непланираних искључења критичних компоненти на мрежи, додатно умањен за планиране испоруке које су покривене годишњим, месечним и дневним Капацитетом, а увећан пријавама у одговарајућем супротном смеру (ефекат нетовања). Уколико нема Расположивог преносног капацитета, понуђени Капацитет ће бити 0 MW.
- 4.2.2 Унутардневни АТС ће бити објављен и понуђен у току сваке аукције на сатној основи, посебно за сваки смер преноса.

4.3 Понуде за доделу унутардневног капацитета

- 4.3.1 Да би учествовале у Додели унутардневног капацитета, Понуде морају да се поднесу у систему ДАМАС, у складу са “Упутством за коришћење система ДАМАС”.
- 4.3.2 Понуде су на сатној основи за сваку сесију (4 (четири) сата), за сваки смер преноса и морају да садрже следеће, недвосмислене и јасне спецификације:
- 4.3.2.1 Идентификацију Регистрованог учесника,
  - 4.3.2.2 Спецификацију смера преноса,
  - 4.3.2.3 Дан на који се понуда односи (дан када се на граници одвијају унутардневни преноси електричне енергије)
  - 4.3.2.4 Преносни Капацитет ће бити додељен у MW (позитивне вредности, минимално 1 MW, максимум објављеног АТС за сат за који се доставља Понуда)
  - 4.3.2.5 Вредност Понуђене цене у EUR/MW/h (вредности веће од нуле, са максимум две

децимале). Понуде морају да имају наведену највишу Аукцијску цену коју је Регистровани учесник спреман да плати.

- 4.3.3 Регистровани учесник има право да достави до 10 независних Понуда за један профил и један смер преноса.
- 4.3.4 ДАМАС систем ће одбацити Понуде које не испуњавају горе наведене услове. Оне неће бити узете у обзир у процедури доделе, а Регистровани учесник ће бити обавештен о разлогу одбијања.
- 4.3.5 Након успешно достављене/достављених Понуде(а), ДАМАС систем ће Регистрованом учеснику који је поднео Понуду послати потврду са назначеним временом.
- 4.3.6 Пријем потврде Понуда које доставља ДАМАС систем је критеријум у испуњењу временског лимита на аукцији.
- 4.3.7 У случају било каквог пропуста у току доставе Понуда, Понуде ће бити одбијене, а Регистровани учесник који је поднео Понуду ће о томе бити обавештен.

4.4 Аукције за доделу унутардневног капацитета

- 4.4.1 Аукцијски временски распоред је по средњоевропском времену (СЕВ)
- 4.4.2 Аукције унутардневног Капацитета ће се одржавати сваког дана – од понедељка до недеље, без изузетка. ЕМС и Транселектрика задржавају право да оперативно промене режим Радног дана – т.ј. рок када се аукције затварају, у разумним случајевима, складу са “Упутством за коришћење система ДАМАС” посебно у случају техничких проблема.
- 4.4.3 Одвојене аукције морају да се одрже за Унутардневни АТС за оба смера преноса (од Румуније ка Србији и од Србије ка Румунији).
- 4.4.4 Аукције унутардневног капацитета ће се одвијати у шест сесија.

У току Радног дана, алокације унутардневног Капацитета се одржавају у вишеструким сесијама за Дан Д (једна сесија за један континуирани временски интервал). Процес пријаве се односи на исту дефинисану сесију.

Конфигурација са 6 сесија, стандардан дан од 24 сата (СЕВ):

Унутардневна сесија	Редни број сата	Временски интервал (СЕВ)
Сесија 1.	1.–4.	(00:00:00–04:00:00)
Сесија 2.	5.–8.	(04:00:00–08:00:00)
Сесија 3.	9.–12.	(08:00:00–12:00:00)
Сесија 4.	13.–16.	(12:00:00–16:00:00)
Сесија 5.	17.–20.	(16:00:00–20:00:00)
Сесија 6.	21.–24.	(20:00:00–24:00:00)

Конфигурација са 6 сесија, прелазак на летње рачунање времена, дан од 23 сата (СЕВ):

Унутардневна сесија	Редни број сата	Временски интервал (СЕВ)
Сесија 1.	1.–3.	(00:00:00–04:00:00)

Правила за унутардневне алокације

Сесија 2.	4.–7.	(04:00:00–08:00:00)
Сесија 3.	8.–11.	(08:00:00–12:00:00)
Сесија 4.	12.–15.	(12:00:00–16:00:00)
Сесија 5.	16.–19.	(16:00:00–20:00:00)
Сесија 6.	20.–23.	(20:00:00–24:00:00)

Конфигурација са 6 сесија, прелазак на зимско рачунање времена, дан од 25 сати (СЕВ):

Унутардневна сесија	Редни број сата	Временски интервал (СЕВ)
Сесија 1.	1.–5.	(00:00:00–04:00:00)
Сесија 2.	6.–9.	(04:00:00–08:00:00)
Сесија 3.	10.–13.	(08:00:00–12:00:00)
Сесија 4.	14.–17.	(12:00:00–16:00:00)
Сесија 5.	18.–21.	(16:00:00–20:00:00)
Сесија 6.	22.–25.	(20:00:00–24:00:00)

Временски редослед (СЕВ) једне унутардневне сесије је описан у следећој табели (Н је први сат унутардневног интервала):

Процес	Почетак	Крај СЕВ	Одговорни
Објава Унутардневног АТС		Н - 6:00	TEL
Подношење Понуде	Н - 4:00	Н - 3:00	Регистровани учесник
Објава резултата унутардневне расподеле	Н - 3:00	Н - 2:30	TEL
Унос унутардневних номинација	Н - 2:30	Н - 1:30 (GCT)	БОСови
Потврда коначних номинација	Н - 1:30	Н - 0:45 (COT)	EMS, TEL

- 4.4.5 Све примљене Понуде су поређане по Понуђеној цени, по опадајућој вредности. Ако две или више Понуда имају исту Понуђену цену, редослед ће се извршити на основу принципа рангирања “по времену пријаве”, у складу са назначеним временом Понуде.
- 4.4.6 Ако је укупан износ захтеваног Капацитета мањи од Унутардневног АТС или једнак Унутардневног АТС, накнада ће бити нула, тј. сваки Регистровани учесник ће на граници остварити право на PTRs, у складу са његовом Понудом, бесплатно.
- 4.4.7 Ако укупан износ захтеваног Капацитета прелази Унутардневни АТС, цена за додељене Капацитете ће бити цена последње прихваћене Понуде, а ова цена ће бити Аукцијска цена.
- 4.4.8 Аукцијску цену мора да плате сви Регистровани учесници који су остварили право на PTRs.

4.5 Објављивање и обавештавање о резултатима аукције

- 4.5.1 Након сваке аукције, Транселектрика ће преко ДАМАС система објавити коначне резултате спроведене Доделе унутардневног Капацитета, како следи:
- Датум и период додељеног Капацитета,

- Спецификацију смера,
- Количину додељених сатних PTRs за сваког Регистрованог учесника на аукцији у MW
- Идентификација уговора о капацитету (CAI) за пријава планова рада.
- Аукцијска цена у EUR по MW за сваки сат.

4.5.2 Сумарни резултати (за сваки сат и смер ТТС, TRM, NTC, AAC, ATC, укупан захтевани Капацитет, укупна сума PTRs, недодељени Капацитет, Аукцијска цена, списак власника PTRs, PTRs по Регистрованом учеснику, број подносилаца Понуда, број власника PTRs) ће бити објављени на веб страни Транселектрике (www.transelectrica.ro), пошто се аукције заврше.

4.6 Коришћење PTRs

- 4.6.1 Општи приступ мрежи за коришћење PTRs није покривен овим Правилима за унутардневне алокације, осим уколико није другачије прописано у следећим одредбама.
- 4.6.2 Транселектрика и ЕМС ће извршити услуге преноса према одговарајућим резултатима аукција, у складу са законским одредбама за приступ мрежи у свакој Зони трговања и важећим тржишним правилима ЕМС-а и Транселектрике.
- 4.6.3 ЕМС и Транселектрика се обавезују да обезбеде да PTRs буду оперативно могућа на граници за власника PTRs, са изузетком Ванредних ситуација или Више силе.
- 4.6.4 Коришћење PTRs се одвија путем испоруке ЕМС-у и Транселектрици фиксних и обавезујућих планова рада, у складу са законским одредбама за приступ мрежи у свакој Зони трговања, и важећим тржишним правилима ЕМС-а и Транселектрике. PTRs се користе на основу Пријаве дневних планова рада, уз поштовање принципа регистрације („M-N“).
- 4.6.5 Регистровани учесници испоручују своје фиксне и обавезујуће Пријаве дневних планова рада на основу њихових PTRs са обе стране границе до истека рока за пријаву, што је Н-1:30 (GCT)
- Оба Оператора преносних система су одговорна за усклађивање, на српско-румунској граници, свих унутардневних планова рада и имају евентуалну могућност да примењују договорена правила да би решили могућа питања у вези PTRs. Усаглашавање планова рада између Оператора преносних система биће готово пре истека времена у процесу усаглашавања (COT), након што Оператори преносних система пошаљу резултате усаглашавања БОС-овима користећи извештаје о потврђивању (CNF), не касније од Н-0:30.Врста CNF која се користи зависи од правила локалног тржишта.
- 4.6.6 Коришћење PTRs се заснива на принципу "искористи или изгуби". То значи да ће PTRs која нису искористићена фиксним Пријавама дневних планова рада бити враћена ЕМС-у и Транселектрици.
- 4.6.7 Уколико Регистровани учесници доставе некомпатибилне планове рада пре истека времена за процес усаглашавања (COT) (тј. Постоји неслагање у достављеним плановима), припеле Пријаве дневних планова рада ће бити постављене на нулу.
- 4.6.8 Да би користили PTRs, важећи Уговор који регулише приступ систему преноса Румуније мора да буде закључен са Транселектриком пре коришћења PTRs на страни Транселектрике, и то у складу са званичном верзијом Правила о раду тржишта и законских прописа о електричној енергији у Румунији.
- 4.6.9 Номинација дневних планова рада коришћењем PTRs, може се реализовати у једној или више прекограничних размена у једном смеру са неколико прекограничних партнера, при чему један прекогранични партнер мора бити БОС који је власник PTRs (“M:N“ номинација планова рада).

4.7 Трансфер PTRs

- 4.7.1 PTRs купљена у току поступка за расподелу унутардневног Капацитета не могу да се пренесу другим Регистрованим учесницима на тржишту.

4.8 Обрачунавање, губитак PTRs и искључивање Регистрованих учесника из учешћа на додели унутардневног капацитета

- 4.8.1 Плаћање и обрачун фактура за PTRs ће бити у надлежности Транселектрике.
- 4.8.2 Наплата за PTRs ће бити у форми фактуре за месечни износ. Износ који се плаћа односи се на претходни месец. Износ се мора палтити на основу рачуна издатог од стране Алокационе куће. Фактура ће бити издата 3 радна дана после краја посматраног месеца.

Транселектрика ће послати фактуре за Регистрованог учесника путем електронске поште. Регистровани учесник ће уплатити Транселектрици на рачун износ који се налази на фактури. Рок за плаћање фактуре ће бити у року од 7 Радних дана од дана издавања. Регистровани учесник мора да пошаље потврду плаћања путем електронске поште Алокационој кући (contracte.alocare@transelectrica.ro).

- 4.8.3 У складу са пореским законима ЕУ и Румуније, ПДВ ће бити зарачунат за плаћање и биће назначен на фактури одвојено. Уколико се Регистровани учесник изјасни да плаћа ПДВ на основу чињенице да је из Земље чланице ЕУ, примењује се метод “Механизма рефундирања”. Регистровани учесник мора да Транселектрици достави свој ЕУ ПДВ број и обавезан је да плати ПДВ код одговарајуће националне пореске институције. Ако се Регистровани учесник изјасни да плаћа ПДВ у Србији, ПДВ се не наплаћује. Учесник мора да достави Алокационој кући свој ПДВ број у Србији и обавезан је да ПДВ плати у пореској управи у Србији.
- 4.8.4 Регистровани учесник мора да плати све банкарске провизије. Датум плаћања је датум када се дати износ уплати на наведени рачун Транселектрике. Фактуре морају да се плате најкасније до датума наведеног на фактури, без накнаде и без одбитка, и/или компензовања (пријем уплате на рачун Транселектрике).
- 4.8.5 Ако тај крајњи рок истиче на дан када је празник банке, уплата би требало да се прими следећег Радног дана.
- 4.8.6 У случају кашњења при плаћању Транселектрика има право да наплати затезну камату на за сваки дан кашњења. Затезна камата се обрачунава свакодневно на основу годишње ефективне основне каматне стопе Народне банке Румуније + 2% процента годишње. Ефективна Базна стопа се дефинише као каматна стопа Народне банке Румуније. Његова вредност је наведена и објављена на сајту www.bnr.ro, Народне банке Румуније.
- 4.8.7 Уколико се уплата не изврши у складу са горе наведеним роковима, ЕМС и Транселектрика ће покренути раскид Уговора, а Регистровани учесник ће бити искључен из поступка унутардневне расподеле Капацитета док уплата не буде примљена, али не мање од месец дана, и биће одговоран у складу са општим одредбама прописаним у поглављу 2) ових Правила за унутардневне алокације.

5 Виша сила

- 5.1. Транселектрика и/или ЕМС нису одговорни за неизвршавање, погрешно извршавање или одложено извршавање обавеза која проистичу из Правила за унутардневне алокације, у случају да су наведена неизвршавања, погрешна извршавања или одложена извршавања последица околности на које Транселектрика и/или ЕМС немају утицаја, укључујући али не ограничавајући

се на Вишу силу или друге околности за које релевантна страна није одговорна и које не могу да се реше мерама које су за ЕМС и/или Транселектрику разумно могуће са техничког, финансијског, и/или економског становишта.

6 Ванредне околности

- 6.1 Ванредне околности ће се односити на озбиљане поремећаје у функционисању информационог система или уређаја које користи Алокациона кућа у случајевима као што су они, али се не ограничавајући само на њих, који су дефинисани у члану 4.1.4.
- 6.2 Ванредне околности могу да буду разлог за промену, поништење или суспензију аукције. У случају ванредних околности Алокациона кућа ће обавестити све Регистроване учеснике путем ДАМАС система, телефоном или електронском поштом о статусу одређене аукције. Оператори преносног система ће такође објавити то обавештење на својим интернет странама, ако су на располагању.
- 6.3 У случајевима када се алокације пониште све Понуде које су већ поднете Алокационој платформи се сматрају неважећим.

7 Закон који се примењује, приговори и спорови

Закон који се примењује и спорови

- 7.1. На ова Правила за унутардневне алокације ће се примењивати и она ће се тумачити у складу са законима Румуније без прибегавања румунском међународном приватном праву, као и у складу са законима ЕУ, и нарочито са Уредбом ЕУ. Ради јасноће, мора да се искључи примена Конвенције УН о међународној продаји добара.
- 7.2. У случају било ког спора или различитог тумачења који произилази из ових Правила за унутардневне алокације и њихових Анекса или који се односе на њихово кршење, окончање или ништавност, Алокациона кућа и Регистровани учесник би требало да покушају да пронађу обострано прихватљиво решење у року од тридесет (30) дана од првог обавештења о разлогу за спор. Међутим, у случају да такво решење не може да се постигне у року од тридесет (30) дана од првог обавештења о разлогу за спор, Место судске надлежности за све спорове проистекле из расподеле унутардневног Капацитета ће бити надлежан Суд у регистрованом седишту Алокационе куће. Тужитељ је обавезан да опише и презентује своје потраживање детаљно укључујући идентификацију односног члана/става Правила за унутардневне алокације. Примењиваће се материјално право Румуније.
- 7.3. Место извршења свих обавеза Регистрованих учесника које проистичу из унутардневних алокација одржаних у складу са овим Правилима за унутардневне алокације мора да буде регистровано седиште Алокационе куће.

Поступак приговора

- 7.4 Уколико Регистровани учесник закључи да су Правила за унутардневне алокације прекршена погрешним прорачуном, неправилним резултатом провере података или погрешном евалуацијом, Регистровани учесник има право да, преко свог представника, покрене поступак приговора на "ДАМАС" Алокациону платформу. Приговор мора да се достави особама за контакт из Алокационе куће, потписаним факсом или препорученом поштом и мора да садржи:

- датум
- идентификацију Регистрованог учесника
- контакт подаци (име, е-mail адресе, телефоне и контакт особе)
- предмет приговора
- детаљан опис ситуације
- ваљане доказе (копије из дневника, документи у вези размене информација, итд.)

- 7.5 Алокациона кућа ће електронском поштом потврдити пријем таквог приговора.
- 7.6 Ако стране нису могле да постигну споразум у року од 10 (десет) Радних дана, Регистровани учесник може да упути приговор због кршења Правила за унутардневне алокације релевантном националном регулаторном телу у складу са законима којима је имплементирана Уредба ЕУ.
- 7.7 Оператори преносних система су дужни да пруже све информације том националном регулаторном телу које су му потребне да у предвиђеном року поступи по приговору.
- 7.8 Основаност приговора нема утицаја на резултате релевантног поступка унутардневне расподеле Капацитета.

8 Одговорности

- 8.1 ЕМС и/или Транселектрика ће бити одговорни само за било коју штету насталу због погрешног поступања или грубог немара. Потраживања за штете које проистичу из или се односе на Правила за унутардневне алокације и/или Уговор се ограничавају на штете уобичајене и предвидиве, осим уколико ЕМС и/или Транселектрика нису поступили намерно или грубим немаром
- 8.2 Ни у ком случају неће ЕМС и/или Транселектрика бити одговорни за било који губитак профита, губитак посла, или било којих других индиректних случајних, посебних или последичних штета било које врсте. У сваком случају одговорност ЕМС-а и/или Транселектрике за штете настале из, или у вези са овим Правилима за унутардневне алокације ће бити ограничени на укупно 5.000 €.
- 8.3 ЕМС и Транселектрика се обавезују да спроведу одредбе наведене у Правилима за унутардневне алокације са ревношћу пажљивог привредника и оператор Зоне трговања, у складу са важећим прописима утврђеним у европском праву, односно Уредбом ЕУ, румунским и српским законима и прописима Регулаторних тела Румуније и Србије.
- 8.4 Одговорност за кршење уговора, угрожавање живота, физичког стања, или здравља који се намерно изазову грубим немаром, или кривичним делом се не може правоснажно искључити.
- 8.5 Било који члан уговора ће бити ништаван ако унапред ограничава, или искључује одговорност за штете настале намерно или грубим немаром; угрожавање живота, физичког стања или здравља или последице кривичног дела.

9 Разно

- 9.1 Без обзира на посебне одредбе наведене у овим Правилима за унутардневне алокације никакве измене уговора између Транселектрике и ЕМС с једне стране и Регистрованог учесника с друге стране неће бити примењене, осим уколико нису у писменом облику, сачињене и послате од стране Регистрованог учесника и Транселектрике.
- 9.2 Ако било који делови или одредбе Правила за унутардневне алокације јесу или постану неважећи, незаконити, ништавни и/или неприменљиви, преостали део/делови морају да наставе да важе и да буду применљиви и на њих то неће утицати. Сваки неважећи, незаконит, ништаван и/или неприменљив део/делови или одредба/одредбе морају да буду замењени важећим, правно и/или правоснажним делом/деловима или одредбом/одредбама како би се, што је више могуће, постигли планирани економски и правни ефекти.

10 Информације које се објављују на интернет странама оператора преносног система

- 10.1 Поред информација које се објављују на веб странама Оператора преносног система сагласно другим одредбама у овим Правилима за унутардневне алокације или важећем законодавству у

Румунији и Србији, минимално ће бити објављене следеће информације:

- а. ова Правила за унутардневне алокације;
- б. формулари које користе подносиоци пријава и Регистровани учесници;
- ц. контакт детаљи Алокационе куће;
- д. " Упутство за коришћење система ДАМАС ".

11 Пренос и промене

11.1 Регистровани учесник не може да пренесе било која своја права и обавезе, осим ако то није предвиђено у овим Правилима за унутардневне алокације, без претходне писмене сагласности Алокационе куће.

11.2 Регистровани учесник је дужан да унапред обавести Алокациону кућу, исправно издатим писмом које је послато препорученом поштом са потврдом пријема, о промени имена компаније или њеног правног статуса. Ово обавештење мора да се достави најкасније петнаест (15) Радних дана пре датума када та промена ступа на снагу.

12 Језик

Референтни језик за ова Правила за унутардневне алокације треба бити енглески. У циљу избегавања сумње, када оператор преносног система треба да преведе Правила за унутардневне алокације на свој национални језик, у случају да постоје недоследности између верзије на енглеском коју је објавио оператор преносног система и било које верзије на неком другом језику, одговарајући оператор преносног система у обавези је да реши све недоследности тако што ће обезбедити ревидирану верзију превода *Правила за дневне аукције* свом национално регулаторном телу.

13 Допуне и измене

О свим допунама и изменама ових Правила за унутардневне алокације, након њиховог ступања на снагу и након што су одобрена од стране одговарајућих националних регулаторних тела, Регистровани учесници ће бити обавештени тако што ће бити објављена нова верзија ових Правила за унутардневне алокације на интернет страницама ЕМС-а и Транселектрике, најмање 15 дана пре њиховог ступања на снагу. У обавештењу треба навести који је члан допуњен или измењен, као и датум ступања на снагу нове верзије Правила за унутардневну алокацију. Уколико није прописано другачије у новој верзији Правила за унутардневне алокације, није потребна нова регистрација и Регистровани учесник учешћем на унутардневним алокационим процесима прихвата нова Правила за годишње и месечне алокације.

14 Обавештења

Уколико није прописано другачије Правилима за унутардневне алокације, било које обавештење дато под овим Правилима за унутардневне алокације мора бити у писаној форми и адресирано на адресе дате у Анексу 1.

15 Ступање на снагу

Ова Правила ступају на снагу 31.12.2022. године, уз сагласност националних регулаторних тела.

16. Списак Анекса

Анекс 1 – Листа особа за контакт
Анекс 2 – Регистрациони образац
Анекс 3 – Ограничавање капацитета

Анекс 1 – Листа особа за контакт

Оперативни сектор (пријава планова рада, потврда капацитета)

Тел: 004 021 303 5638
Факс: 004 021 303 5699
Е-mail: tsoplan@transelectrica.ro

ANTON Mircea

Тел.: 004 021 303 56 78
Е-mail : mircea.anton@transelectrica.ro

CONDOVICI Mihaela

Тел.: 004 021 303 5854
Е-mail : mihaela.condovici@transelectrica.ro

Алокациона кућа (комерцијална питања)

Тел: 004 021 303 5963
Факс: 004 021 303 5847
Е-mail: contracte.alocare@transelectrica.ro

BUSCOVEANU Costel

Тел: 004 021 303 5898
Е-mail: costel.buscoveanu@transelectrica.ro

TUCEAC Monica

Тел: 004 021 303 5963
Е-mail: monica.tuceac@transelectrica.ro

CORNECIU Carmen

Тел: 004 021 303 5807
Е-mail: carmen.corneciu@transelectrica.ro

Анекс 2 – Регистрациони формулар

Подаци о подносиоцу пријаве

Пун назив компаније:

ЕИС код:

АСЕР/РЕМИТ код (чл. 9(1) ЕУ Уредбе 1227/2011):

Седиште:

Порески број:

Матични број:

Име банке, IBAN:

Контакт подаци:

Телефон:

факс:

e-mail:

Интернет страница:

Правни заступник подносиоца пријаве:

Име:

Телефон:

e-mail:

Контакт особе:

Име:

Телефон:

e-mail:

Име:

Телефон:

e-mail:

Правни заступник изјављује да је прочитао одредбе овог поступка и његових анекса, као и прописе на снази који се односе на доделу преносних капацитета румунског електроенергетског система и да их у потпуности разуме и прихвата.

Потпис/печат правног заступника

Балансно одговорна страна која преузима одговорност за балансирање за подносиоца пријаве

Пун назив компаније:

Седиште:

Телефон:

Факс:

E-mail:

ЕИС код Балансно одговорне стране:

Потпис/печат Балансно одговорне стране

Анекс 3 – Ограничавање PTRs

Додељена PTRs или PTRs пријављена у плану рада могу бити ограничена/редукована у случају Ванредне ситуације или Више силе.

Ограничење додељених PTRs може бити обављено пре истека времена у процесу усаглашавања.

Ограничење програма размене може бити обављено само у случају ограничавања преноса после истека времена у процесу усаглашавања.

Ограничавање PTRs или програма размене односи се на временски период који представља умножак сата.

Оператор преносног система који је захтевао ограничавање мора да опише, у што краћем року, разлоге (укључујући и догађај који је изазвао ограничење) и последице ограничавања на решавања проблема у мрежи или систему, и то ће објавити оба Оператора преносног система на својим званичним интернет страницама.

У случају ограничавања PTRs или редукације поднетих планова рада, то се мора извршити недискриминаторно према сваком Регистрованом учеснику, што значи да ће PTRs додељена на унутардневним Аукцијама и планови рада, PTRs додељена на дневним Аукцијама и планови рада као и PTRs додељена на годишњим и месечним Аукцијама и планови рада бити ограничени на исти начин, по принципу "pro-rata", у зависности од вредности PTRs/пријављених планова рада коју поседује сваки од Регистрованих учесника.

Након ограничавања PTRs/пријављених планова рада, власник PTRs ће добити новчану компензацију у складу са примењеним правилима.

1. Ограничавање капацитета пре истека сваког рока за процес усаглашавања

Пре истека сваког рока за процес унутардневног усаглашавања PTRs ће бити редукована од стране Алокационе куће на основу захтева ЕМС и/или Транселектрике сходно Правилима за унутардневне алокације.

Ограничавање ће бити извршено по принципу "pro-rata", примењујући однос између износа дугорочних планова рада, дневних планова рада и PTRs оствареним на унутардневним аукцијама који преостаје након догађаја који је изазвао ограничавање и суме свих дугорочних планова рада, дневних планова рада и PTRs оствареним на унутардневним аукцијама пре ограничавања.

Алокациона кућа (на основу захтева ЕМС и/или Транселектрике) обавештава Регистроване учеснике о ограничавању PTRs оствареним на унутардневним аукцијама и доставља вредности ограничених PTRs. Регистровани учесници предају своје планове рада ЕМС-у и Транселектрици узимајући у обзир ограничена PTRs.

У случају ограничавања PTRs са унутардневних аукција – пре "cut-off" времена за процес усаглашавања – Регистровани учесник чија су PTRs ограничена платиће само за онај део PTRs који није ограничен.

2. Ограничавање капацитета након истека сваког рока за процес усаглашавања

После истека сваког рока за процес унутардневног усаглашавања, примењује се принцип "искористи или изгуби". То значи да Регистровани учесници који пријављују планове рада мање од износа PTRs које поседују, губе право на преостала PTRs.

Ограничавање ће бити извршено по принципу "pro-rata", примењујући однос између износа дугорочних планова рада, дневних планова рада и унутардневних планова рада који преостаје након догађаја који је

Правила за унутардневне алокације

изазвао ограничавање и суме свих дугорочних планова рада, дневних планова рада и унутардневних планова рада пре ограничавања.

У случају ограничавања PTRs са унутардневних аукција, после истека времена за процес усаглашавања, Регистровани учесник чија су PTRs ограничена платиће само за она PTRs која нису ограничена.